

Spauda ir informacija

Europos Sąjungos Bendrasis Teismas
PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 188/21
2021 m. spalio 20 d., Liuksemburgas

Sprendimai bylose T-240/18 ir T-296/18
Polskie Linie Lotnicze „LOT“ / Komisija

Bendrasis Teismas atmetė oro transporto bendrovės *Polskie Linie Lotnicze „LOT“* ieškinį dėl Komisijos sprendimų, kuriais leista vykdyti koncentraciją atitinkamai *easyJet* ir *Lufthansa* įsigyjant tam tikrą grupės *Air Berlin* turtą

Nuolat blogėjant finansinei padėčiai, oro transporto bendrovė *Air Berlin plc* 2016 m. ėmėsi įgyvendinti restruktūrizaciją. 2016 m. gruodžio 16 d. ji su oro transporto bendrove *Deutsche Lufthansa AG* (toliau – *Lufthansa*) sudarė susitarimą dėl įvairių orlaivių su įgula subnuomos jai.

Vis dėlto praradusi vieno iš savo pagrindinių akcininkų finansinę paramą paskolų forma, 2017 m. rugpjūčio 15 d. ji buvo priversta prašyti pradėti bankroto procedūrą. Tokiomis aplinkybėmis Vokietijos valdžios institucijų garantija užtikrintos paskola forma suteikta sanavimo pagalba, kurią patvirtino Komisija¹, turėjo jai leisti tęsti veiklą tris mėnesius, kad ji, be kita ko, galėtų perduoti savo turtą.

Šio tikslo buvo siekiama dviem susitarimais. Pirmasis buvo sudarytas 2017 m. spalio 13 d. ir pagal jį *Lufthansa* turėjo perimti, be kita ko, vieną iš *Air Berlin* patronuojamųjų bendrovių, kuriai prieš tai turėjo būti perduoti įvairūs orlaiviai su įgula ir laiko tarpsniai², kurių ji turėjo kai kuriuose oro uostuose, būtent Diuseldorfo, Ciuricho, Hamburgo, Muncheno, Štutgarto ir Berlyno Tėgelio. Antrasis buvo sudarytas 2017 m. spalio 27 d. su oro transporto bendrove *easyJet plc*, ir juo iš esmės siekta perduoti jai *Air Berlin* turimus laiko tarpsnius Berlyno Tėgelio oro uoste. *Air Berlin* nutraukė savo veiklą kitą dieną po šio susitarimo sudarymo, o netrukus, 2017 m. lapkričio 1 d., teismo sprendimu ji buvo pripažinta nemokia.

2017 m. spalio 31 d. *Lufthansa* pranešė Komisijai, kuri yra įgaliota kontroliuoti koncentracijas³, apie 2017 m. spalio 13 d. susitarime numatytą koncentracijos sandorį. 2017 m. lapkričio 7 d. *easyJet* savo ruožtu pranešė apie 2017 m. spalio 27 d. susitarime numatytą sandorį (toliau abu sandoriai bendrai vadinami koncentracijomis). Komisija, atsižvelgdama į *Lufthansa* prisiimtus įsipareigojimus⁴, koncentraciją, apie kurią ji pranešė, ir koncentraciją, apie kurią pranešė *easyJet*, pripažino suderinamomis su vidaus rinka atitinkamai 2017 m. gruodžio 21 d. Sprendimu C(2017) 9118 *final* ir 2017 m. gruodžio 12 d. Sprendimu C(2017) 8776 *final* (toliau abu vadinami ginčijamais sprendimais). Ji priėjo prie išvados, kad koncentracijos nekelia rimtų abejonių dėl jų suderinamumo su vidaus rinka. Pirmą kartą bylose dėl keleivinio oro transporto paslaugų Komisija atitinkamos rinkos neapibrėžė kaip miestų porų, apimančių išvykimo vietą ir paskirties vietą (toliau – I & P rinkos). Viena vertus, ji konstatavo, kad *Air Berlin* nutraukė veiklą iki koncentracijų ir nepriklausomai nuo jų. Ji padarė išvadą, kad *Air Berlin* pasitraukė iš visų I & P rinkų, kuriose ji

¹ 2017 m. rugsėjo 4 d. Sprendimas C(2017) 6080 *final* dėl valstybės pagalbos SA.48937 (2017/N) – Vokietija, dėl *Air Berlin* sanavimo (OL C 400, 2017, p. 7).

² Laiko tarpsniai yra oro transporto bendrovei išduodami leidimai naudotis visomis oro uosto infrastruktūros paslaugomis, būtinomis teikiant keleivinio oro transporto paslaugą konkrečią dieną ir konkrečiu laiku, kai tas oro uostas yra išvykimo ar paskirties vieta.

³ Šiuo atveju šie įgaliojimai yra numatyti 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (EB Susijungimų reglamentas) (OL L 24, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 3 t., p. 40).

⁴ Siekdama išsklaidyti abejones dėl koncentracijos, apie kurią pranešta, suderinamumo su vidaus rinka dėl jos padėties Diuseldorfo oro uoste, pagal EB Susijungimų reglamento 6 straipsnio 2 dalį *Lufthansa* pasisiūlė Komisijai reikšmingai sumažinti laiko tarpsnius, kurie jai būtų pervesti pagal koncentracijos sandorį, skaičių.

anksčiau veikė. Kita vertus, ji manė, kad koncentracijos iš esmės yra susijusios su laiko tarpų perdavimu, ir konstatavo, kad šie laiko tarpai nėra priskirti nė vienai konkrečiai I & P rinkai. Todėl atlikdama analizę ji manė, kad yra geriau visas kiekvieno oro uosto, kuriam buvo priskirti laiko tarpai, I & P rinkas susieti su išvykimo arba paskirties vieta. Taigi, atitinkamas rinkas ji apibrėžė kaip keleivinio oro transporto iš šių oro uostų ar į juos paslaugų rinkas. Paskui ji patvirtino, kad koncentracijos negali „itin riboti veiksmingos konkurencijos vidaus rinkoje ar didelėje jos dalyje“, ir šiuo atveju suteikti atitinkamai *easyJet* ir *Lufthansa* galimybės ir paskatos blokuoti prieigą prie šių rinkų.

Manydama, kad tokia Komisijos analizė ir jos išvados yra metodologiškai klaidingos, oro transporto bendrovė *Polskie Linie Lotnicze „LOT“* (toliau – ieškovė), kuri yra tiesioginė koncentracijos šalių konkurentė, pareiškė Bendrajam Teismui du ieškinius dėl minėtų dviejų ginčijamų sprendimų panaikinimo.

2021 m. spalio 20 d. sprendimais Bendrasis Teismas atmetė šiuos ieškinius ir visų pirma pripažino, kad Komisija, užuot atskirai nagrinėjusi kiekvieną I & P rinką, kurioje veikė *Air Berlin* ir atitinkamai *Lufthansa* ir *easyJet*, gali nagrinėti visas I & P rinkas išvykimo ar paskirties oro uostuose, kuriems priskirti *Air Berlin* laiko tarpai.

Bendrojo Teismo vertinimas

Pirma, dėl ieškinio pagrindo, grindžiamo blogu atitinkamų rinkų apibrėžimu Bendrasis Teismas pirmiausia nusprendė, kad ieškovė be pagrindo bando ginčyti Komisijos atliktą koncentracijų ir jų konteksto pristatymo faktinį teisingumą. Bendrasis Teismas pažymėjo, kad Komisija galėjo pagrįstai manyti, kad *Air Berlin* veikla nutrūko iki koncentracijų ir nepriklausomai nuo jų ir kad todėl ji neveikė nė vienoje iš I & P rinkų. Toliau Bendrasis Teismas nusprendė, kad *Air Berlin* laiko tarpai nebuvo priskirti nė vienai I & P rinkai, todėl Komisija teisingai manė, kad šiuos laiko tarpus gali naudoti atitinkamai *Lufthansa* ir *easyJet* kitose I & P rinkose nei tos, kuriose veikė *Air Berlin*. Jis nusprendė, kad kitaip nei koncentracijų, kuriose dalyvauja dar veikiančios oro transporto bendrovės, atveju, šioje byloje nebuvo aišku, kad koncentracija turės kokį nors poveikį konkurencijai I & P rinkose, kuriose prieš nutraukdama veiklą veikė *Air Berlin*. Galiausia, Bendrasis Teismas konstatavo, kad ieškovė nepateikė rimtų įrodymų, kad atskirai išnagrinėjus jos nurodytas I & P rinkas būtų galima teigti, kad yra itin ribojama veiksminga konkurencija ir kad Komisijos taikyta rinkos apibrėžtis negalėjo padėti atskleisti tokio ribojimo.

Antra, dėl ieškinio pagrindo, grindžiamo akivaizdžia koncentracijų poveikio vertinimo klaida, Bendrasis Teismas iš karto priminė, kad įgyvendindama EB Susijungimų reglamentu jai suteiktą kompetenciją ir atlikdama visų pirma sudėtingus ekonominius vertinimus Komisija turi tam tikrą diskreciją. Todėl Sąjungos teismo atliekama naudojimosi šia teise kontrolė turi būti atliekama atsižvelgiant į Komisijos turimą diskreciją. Atsižvelgdamas į tai, Bendrasis Teismas nusprendė, kad išanalizavus koncentracijų poveikio keleivinio oro transporto iš atitinkamų išvykimo oro uostų ar į paskirties oro uostus rinkoms nenustatyta jokių vertinimo klaidų, turint omenyje, be kita ko, nedidelį jų perkrovos lygį ir nedidelį koncentracijų poveikį *Lufthansa* ir *easyJet* turimų laiko tarpų dalies padidėjimui. Konkrečiai dėl *Lufthansa* praneštos koncentracijos Bendrasis Teismas nusprendė, kad ieškovė negali pagrįstai teigti, jog Komisija padarė akivaizdžią 2016 m. gruodžio 16 d. susitarimo poveikio vertinimo klaidą, nes pagal šį susitarimą *Lufthansa* gali naudotis orlaiviais su įgula šešerius metus prieš juos įsigydama galutinai pagal koncentracijos sandorį. Galiausia, dėl *easyJet* praneštos koncentracijos Bendrasis Teismas pažymėjo, kad laiko tarpai yra būtini teikiant keleivinio oro transporto paslaugas. Remdamasis tuo jis padarė išvadą, kad egzistuoja vertikalusis ryšys tarp laiko tarpų skyrimo ir keleivinio oro transporto paslaugų teikimo ir kad Komisija galėjo remtis vadinamosiomis nehorizontaliųjų susijungimų gairėmis⁵.

Trečia Bendrasis Teismas atmetė argumentus, grindžiamus tariamai nepakankamais vykdant koncentraciją, apie kurią pranešta, *Lufthansa* priimtais įsipareigojimais ir įsipareigojimų

⁵ Nehorizontaliųjų susijungimų vertinimo pagal Tarybos reglamentą dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės gairės (OL C 265, 2008, p. 6). Be to, Bendrasis Teismas atmetė ieškovės šiomis gairėmis grindžiamą argumentą pažymėjęs, kad vien didelės įtakos turėjimo bent vienoje iš atitinkamų rinkų nepakankama įrodyti, kad konkurencijai keliamas pavojus.

neprisiėmimu *easyJet* praneštos koncentracijos atveju, motyvuodamas tuo, kad ieškovė negali pagrįstai teigti, jog šios koncentracijos gali itin riboti veiksmingą konkurenciją. Dėl šios priežasties argumentus, kuriais ieškovė kaltina Komisiją dėl to, kad ji neatsižvelgė į galimą veiksmingumo naudą, galinčią atsirasti dėl šių koncentracijų, Bendrasis Teismas taip pat pripažino nepagrįstais.

Ketvirta, Bendrasis Teismas pažymėjo, kad ieškovė neįrodė, jog finansinė parama, kuria *Air Berlin* pasinaudojo gaudama sanavimo pagalbą, yra bendrovėms *easyJet* ir *Lufthansa* vykdant koncentracijas perduoto turto dalis, ir atmetė argumentus, kad atlikdama analizę Komisija turėjo atsižvelgti į šią pagalbą. Be to, dėl ieškovės viename iš ieškinių taip pat nurodyto Reglamento Nr. 95/93⁶ 8a straipsnio 2 dalies pažeidimo Bendrasis Teismas pažymėjo, kad Komisija neturėjo kompetencijos taikyti šią nuostatą.

Galiausia, pripažinęs nepagrįstu ieškovės nurodytą nepakankamą motyvavimą ir atmetęs visus abiejose bylose nurodytus pagrindus, Bendrasis Teismas atmetė abu ieškinius ir nusprendė, kad tokiomis aplinkybėmis nereikia nuspręsti dėl jų priimtimumo.

PASTABA: Apeliacinis skundas tik teisės klausimais dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties gali būti paduotas Teisingumo Teismui per du mėnesius ir dešimt dienų nuo tokio sprendimo ar nutarties įteikimo dienos.

PASTABA: Ieškiniu dėl panaikinimo siekiama panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme gali pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinys pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Bendrojo Teismo.

Visas sprendimų ([T-240/18](#) ir [T-296/18](#)) tekstas nuo jų paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimų paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

⁶ 1993 m. sausio 18 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 95/93 dėl laiko tarpsnių paskirstymo Bendrijos oro uostuose bendrųjų taisyklių (OL L 14, 1993, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 2 t., p. 3), iš dalies pakeistas 2009 m. birželio 18 d., Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 545/2009 (OL L 167, 2009, p. 24).